

آذربایجان

دوره پنجم شماره ۱۳۳ شهریور ۱۳۹۶

ناشر افکار فرقه دموکرات آذربایجان

اعلامیه کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان

به مناسبت هفتاد و دومین سالگرد انتشار بیانیه ۱۲ شهریور ۱۳۲۴

هموطنان گرامی!

هفتاد و یک سال پیش به تدبیر سیدجعفر پیشه وری و گروهی از متفکرین و معتمدین خلق آذربایجان، بیانیه دوازده ماده ای دوازده شهریور منتشر گردید.

اهم اهداف این بیانیه عبارت بودند از: تقاضای آزادی داخلی و مختاریت مدنی برای مردم آذربایجان با حفظ استقلال و تمامیت ارضی ایران، تشکیل انجمنهای ایالتی و ولایتی، تدریس زبان ترکی در مدارس آذربایجان، مصرف نیمی از مالیاتهای وصولی از آذربایجان در خود آذربایجان، افزایش کرسیهای نمایندگان آذربایجان در مجلس شورای ملی به نسبت جمعیت آن، اصلاح روابط بین مالک و دهقان با در نظر گرفتن مصالح هر دو، مبارزه با بیکاری، تلاش در جهت توسعه و ایجاد صنایع، تجارت و کشاورزی، مبارزه با رشوه و فساد در ادارات دولتی.

ادامه درص ۲

ایران اسلام شورا مجلسی توریاق اصلاحاتی

حاقیندا رولو

(۱۹۸۲-۱۹۷۹-جی ایللر)

سلطان علم، میرزه زاده

آچار سؤزلر: اصلاحاتین قانونلاشدیریلماسی، ونریلن ودرلر، اونون اجراسی

ایراندا اسلام انقلابینین غلبه سیندن سونرا، اولکه نین داخلی اقتصادی حیاتیندا باش وئرن دیشیکلر، حیاتا کچیریلن تدبیرلر، اولکه نین اقتصادی حیاتینا دایر شورا مجلسینین قبول ائتدی نورماتیو آکتلرین آرادیریلیب تحلیلی و تدقیقی گؤستریر کی، ایران اقتصادیاتی ۲۰- جی عصرین ۱- جی یاریسیندا اساساً، یاریم موستملکه اولکه لرینه خاص اولان جهنلرینی ساخلاماقدام داوام اندیردی، ایران گئری قالمیش آقرار اولکه ایدی. اونون اقتصادیاتینین اساسینی - فنودال موناسیبتلرینین حؤکم سوردویو، پریمیٹیو تخنیکایا و اصوللارا کند تصروفاتی تشکیل اندیردی.

ادامه درص ۹

آغاز سال تحصیلی

و آرزوی آموزش به زبان مادری

تحصیل به زبان مادری، آرزویی که هنوز کودکان اقوام ساکن در ایران به آن دست نیافته اند! بخش بزرگی از کودکان ساکن در سرزمین ایران که در خانه، به زبان های غیرفارسی صحبت می کنند، سال تحصیلی امسال را نیز با آرزوی

برآورده نشده « آموزش به زبان مادری » خود آغاز خواهند کرد. این در حالی است که اصل ۱۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی تاکید بر آن دارد.

ادامه درص ۳

بیانیه ۱۲ شهریور ۱۳۲۴

مقدمه : روز دوشنبه ۱۲ شهریور ۱۳۲۴، فرقه دموکرات آذربایجان با انتشار بیانیه ای (مراجعت نامه) که به دو زبان آذربایجانی و فارسی نوشته شده و حاوی یک مقدمه و ۱۲ ماده بود رسماً تشکیل خود را اعلام نمود.

اهم اهداف این بیانیه عبارت بودند از: تقاضای آزادی داخلی و مختاریت مدنی برای مردم آذربایجان با حفظ استقلال و تمامیت ارضی ایران، تشکیل انجمنهای ایالتی و ولایتی، تدریس زبان ترکی در مدارس آذربایجان، مصرف نیمی از مالیاتهای وصولی از آذربایجان در خود آذربایجان، افزایش کرسیهای نمایندگان آذربایجان در مجلس به نسبت جمعیت آن، اصلاح روابط و حدود بین مالک و دهقان با در نظر گرفتن مصالح هر دو، مبارزه با بیکاری تلاش در جهت توسعه و ایجاد صنایع، تجارت و کشاورزی، مبارزه با رشوه و فساد در ادارات و...

ادامه درص ۵

افزایش گرسنگان جهان ۱۱ ص

۴۰ میلیون نفر در جهان سال ۱۱ ص

همکاری نظامی ۱۲ ص

هواداران بازار آزاد ۱۶ ص

جمهوری فدرال خواست همه ملل و اقوام ایران است!

حکومت ملی آذربایجان تنها در یکسال نشان داد، ادامه اجرای مفاد بیانیه دوازده شهریور در آذربایجان و تسری آن به دیگر نقاط کشور بدون تردید می توانست ایران را از عقب ماندگی رها سازد و کشور را در مسیر رشد و ترقی قرار دهد. اما منافع امپریالیسم جهانی و ارتجاع داخلی که تضاد آشکاری با منافع خلق های ایران داشت، نمی توانست با آن سرسازگاری داشته باشد. به همین دلیل راه توطئه و سرکوب را در پیش گرفتند. خلق آذربایجان را به گناه آنکه می خواست در سرنوشت خویش و کشور نقش مثبتی داشته باشد، به خاک و خون کشیدند و در تروام آن با کودتای 28 مرداد 1332، استبداد و دیکتاتوری را برای مدتی طولانی به کشور برگرداندند. انقلاب بهمن سال 1357 بساط کودتا و کوتاچیان را بر چید. آذربایجانی ها در کنار دیگر خلق های ایران در پیروزی انقلاب نقش تعیین کننده ای داشتند. با پیروزی انقلاب مردم ایران یک بار دیگر فرصت پیدا کردند تا بر مقدرات خویش حاکم شوند. اما حوادث پس از انقلاب و توطئه هایی که از خارج و داخل بر علیه انقلاب و اهداف مردمی آن انجام گرفت، شرایط را به حالت گذشته برگرداند. با گذشت هفتاد و دو سال از انتشار بیانیه دوازده شهریور و با وجود تحولات عظیم جهانی در مورد به رسمیت شناختن حقوق خلقها و زبان مادری، هنوز هیچ یک از اصول دوازده گانه این بیانیه در ایران اجرایی نشده است. فرقه دمکرات آذربایجان بر این باور است که بدون رعایت حقوق خلق های ساکن ایران، سخن از آزادی های دمکراتیک مفهومی ندارد. همانطور که بدون رعایت حقوق زنان، جوانان، روشنفکران، هنرمندان، کارمندان، کارگران و دهقانان آزادی مفهومی ندارد. سران جمهوری اسلامی که خود را به ناحق وارثان انقلاب می نامند، با تمام توان کوشیده اند تا اصول مردمی قانون اساسی را زیر پا بگذارند. از آن جمله اصول 15 و 19 قانون اساسی که بطور نسبی حقوق خلق های ایران در مورد زبان مادری در آنها لحاظ شده است. تلاش رهبران جمهوری اسلامی برای پامال کردن حقوق خلق ها و دیگر آزادی های دمکراتیک ممکن است سرانجام ناخوشایندی برای کشور و مردم ایران در بر داشته باشد. تحولات منطقه و حوادثی که بر سرنوشت مردم کشورهای همسایه رفته است، بر این نگرانی می افزاید.

به همین دلیل تمام سازمان های سیاسی سراسری و منطقه ای کشور باید هشیارانه حوادث را پیگیری کنند و در یک جبهه واحد و با سازماندهی مردم رژیم جمهوری اسلامی را وادار به عقب نشینی در مقابل خواسته های مردم نمایند.

کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان

شهریور 1396

بر اساس اصول بنیادین این بیانیه، فرقه دمکرات آذربایجان به رهبری سید جعفر پیشه وری تاسیس گردید. از آنجا که این بیانیه، در برگرفته اساسی ترین مطالبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مردم آذربایجان بود، با استقبال شگفت انگیز اهالی شهر و روستا مواجه شد. و فراتر از آن، از سوی احزاب و سازمان های مترقی، روشنفکران و دیگر خلق های ساکن کشورمان نیز مورد تائید قرار گرفت. حمایت از بیانیه دوازده شهریور 1324 از طرف دهقانان، کارگران، زنان، روشنفکران، هنرمندان، روزنامه نگاران، کسبه، بازاریبان، و حتی بخشی از مالکان و روحانیون، آن را به یک جنبش اجتماعی سراسری تبدیل کرد. درخواستها و مطالبات بیانیه دوازده شهریور امری فی البداهه نبود. پیشینه آن بر می گشت به مبارزات تاریخی آذربایجانی ها از انقلاب مشروطیت تا مبارزات ستارخان و باقر خان و جنبش شیخ محمد خیابانی. در تمام این مبارزات و جانفشانی ها، رسیدن به آزادی، دمکراسی و عدالت اجتماعی و حقوق ملیت ها، سرلوحه کار مبارزان قرار داشت.

حق تعیین سرنوشت خلق ها یکی از مطالبات اساسی انقلاب مشروطیت بود. علیرغم مخالفت شدید نیروهای ارتجاعی، مشروطه خواهان موفق شدند موضوع تشکیل انجمن های ایالتی و ولایتی را در اولین قانون اساسی مشروطیت به تصویب برسانند.

بدین ترتیب بیانیه دوازده شهریور را باید نتیجه مبارزه آزادیخواهانه و مترقی خلق آذربایجان و دیگر خلقهای ایران با توجه به شرایط روز، برای برون رفت از استبداد و عقب ماندگی و راهکاری عملی برای رسیدن به پیشرفت و ترقی دانست. ایران کشوری چند ملیتی است. با در نظر گرفتن این واقعیت انکار ناپذیر، بدون همبستگی و همدلی همه خلق های ساکن کشور، سخن از ترقی، پیشرفت و تعالی کشور، سخنی نادرست و غیر عملی است. تجارب تاریخی ایران و جهان نشان میدهد که استبداد و دیکتاتوری بر مبنای تمرکز قدرت در مرکز و شرکت نداشتن دیگر خلق ها در قدرت به عمر خود ادامه دهد. به همین دلیل است که حکومتهای دیکتاتوری جنبش های ملی را به تجزیه طلبی متهم و سرکوب می کنند. تجربه کشورهای پیشرفته و مترقی که ترکیب چند ملیتی دارند نشان میدهد، فدرالیسم یگانه راه عملی در مقابل تمرکزگرایی و استبداد است. وحدت داوطلبانه خلق ها، نه تنها تضمین کننده تمامیت ارضی و استقلال کشور است، بلکه تضمین کننده آزادی های دمکراتیک، راهگشای رشد فرهنگی و انسجام بیشتر برای ترقی و رشد جامعه می باشد. به صراحت می توان گفت، هیچ کشور پیشرفته و مترقی در جهان وجود ندارد که با زیر پا گذاشتن حقوق خلق های خود توانسته باشد راه پیشرفت و ترقی را طی کند. همانطور که دستاوردهای درخشان

آغاز سال تحصیلی...

توضیح می دهد که در استانهائی که تعلیم و تربیت به زبان مادری شان نیست، افت تحصیلی، درصد بی سوادی و تعداد مردودین بالاست. مسئله مهمی که دولت، آموزش و پرورش و کارشناسان تعلیم و تربیت به آن توجه نمی کنند، این است که کودکان از لحاظ روحی و روانی تحت تاثیر قرار می گیرند و در مرحله نخست اعتماد به نفس خود را از دست می دهند. چون وقتی به مدرسه می روند و می بینند که تحصیل به زبانی است که با آن آشنائی ندارند، این را نقص خودشان می بینند و اعتماد به نفس خود را از دست می دهند.

برخی از زبانشناسان و جامعه شناسان قومی به دولت اعتراض می کنند که تا به حال در دانشگاه های کشور بخش زبان های قومی و ملی را دائر نکرده است. این صاحب نظران، دولت های ایران را متهم می کنند که سیاست نابودی زبان و فرهنگ قومی آنها را دنبال کرده است. آنها سالهاست با جمع آوری طومار و برگزاری مراسم مختلف می کوشند، نظر جامعه و دولتمردان را به تدریس زبان مادری در حوزه های زندگی اقلیت های قومی کشور جلب کنند. این گروه، همچنین بر این باور هستند که سیاست دولت برای کاستن مشکلات کودکانی که به زبان های دیگری مثل کردی، بلوچی، ترکمنی و ترکی آذری و غیره صحبت می کنند، چاره ساز نبوده است. صدیقه عدالتی جامعه شناس ایرانی با تائید این نگرش پیشنهاد می کند که بایستی سیاست کلی نظام نسبت به فرهنگ ها و زبان های مختلف رایج در کشور تغییر یابد. نخستین اقدامی که دولت باید بکند اجرای ماده ۱۵ قانون اساسی است.

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان و اندیشمندان، نه تنها دولت خودش بطور سیستماتیک و رسمی اقدامی در این خصوص نمی کند، حتی اگر از طرف خود مردم و اندیشمندان «غیرفارس» هم اقدامی شده، سعی کرده است اینها را از بین ببرد. این نشان می دهد که دولت مسئله زبان را یک مسئله سیاسی و امنیتی می بیند و تا زمانی که این بینش را دارد، اصل ۱۵ قانون اساسی نیز هیچ وقت اجرا نخواهد شد. با این حال هستند کسانی که این نظر را رد می کنند و مشکل را درجایی دیگر می بینند.

عدم تدریس زبان قومی در مدارس ایران، آشنایی کودکان را با شکل نوشتاری و ادبی زبان مادری خود دشوار کرده است. فرهنگ و زبان قومی کشور ایران در زیر مجموعه «خرده فرهنگ»، «زبان های محلی، بومی» و «گویش» تعریف می شوند!

این تعریف نادرست و غیرعلمی که دولت های ایران در قبال این فرهنگ ها و زبان ها تا به حال اتخاذ کرده اند سبب شده است که افت تحصیلی در مدارس محل زندگی خلق های غیر فارس بشدت افزایش یابد.

در اول ماه مهر هر سال و با آغاز سال نو تحصیلی در ایران، یک بار دیگر نظر دولت، جامعه و مردم به موضوعاتی چون «افت تحصیلی در مناطق سکونت خلق های ساکن در ایران»، «عدم تدریس زبان مادری»، «فشارهای روحی و روانی کودکان» و بالاخره «اجرا نشدن اصل ۱۵ قانون اساسی» که تحصیل به زبان مادری را در مدارس کشور قانونیت بخشیده، مورد توجه قرار می گیرد. در این مورد کارشناسان وزارت علوم و آموزش و پرورش تایید می کنند که افت تحصیلی و درصد بی سوادی در مناطق زندگی قومیت ها، بیشتر از نقاطی است که کودکان به زبان فارسی صحبت می کنند.

امیلیا نرسسیانس * کارشناس امور کودکان دو زبانه معتقد است که ایران کشوری است چند فرهنگی و چند زبانی، ولی تکثر فرهنگ ها و زبان ها به دلیل تحمیل «تک زبانی»، مشکلات عدیده ای را در راه تعلیم و تربیت کودکان غیر فارس زبان بوجود آورده است. این کودکان که در محیط خانواده به زبان های مادری خود سخن گفته اند در مدارس مجبورند به زبان دیگری تعلیم و تربیت ببینند. وی اضافه می کند: به ویژه دانش آموزان ابتدائی که نخستین بار به سر کلاسها می روند، دچار «شوک زبانی» می شوند. به طوریکه آموزش و پرورش برای مناطق زندگی قومی کشور کارشناسانی را تربیت کرده است که بتوانند «شوک زدائی» کنند.

یکی از دلایل افت تحصیلی در مدارس مناطق زندگی قومی ایران را، کارشناسان مشکلات روحی و روانی دانش آموزان دانسته اند. در این زمینه صدیقه عدالتی * جامعه شناس

نگرش مثبتی را نسبت به این موضوع شروع کرده اند. یعنی جای امیدواری هست که کشور متوجه این باشد که زبان های متفاوت در واقع گنجینه های مهمی هستند. اگر دولت بتواند یک ادیب کرد، ترک، بلوچ، عرب و یا هر کس زبان دیگری را تربیت کند، در واقع به گنجینه معنوی و ادبی خود اضافه کرده است. من فکر می کنم زمینه اجرایی آن شروع شده است. ما کنفرانس هایی با موضوع دوزبانگی داریم. مقاله ها، رساله ها و پایان نامه هایی با موضوع دو زبانی نوشته و در مجلات زبانشناسی و تعلیم و تربیت انتشار می یابد.»

وی در ادامه صحبت هایش به این مسئله اشاره می کند که در جامعه ایران نگرش به زبان های قومی در حال تغییر است و تحصیل به زبان مادری، برای بسیاری از کودکان ساکن در ایران، در آینده میسر خواهد شد.

ولی دکتر صدیقه عدالتی جامعه شناس نسبت به این مسئله خوشبین نیست. او می نویسد با گذشت حدود چهار دهه از تاسیس جمهوری اسلامی ایران، هنوز هیچگونه اقدامی در این باره انجام نگرفته است. تا زمانی که زبان قومی غیرفارس را خطری برای خودشان می بینند و تا زمانی که مسئله را یک مسئله سیاسی و امنیتی قلمداد می کنند و فکر می کنند که یادگرفتن این زبان ها خطری است برای امنیت ایران، در این مسئله نمی توان خوشبین بود.

حال پس از سپری شدن حدود چهار دهه از انقلاب سال ۵۷ ایران، که یکی از اهداف آن رسیدن همه اقوام ساکن در آن کشور به حقوق برابر و مدنی خود و رهایی از سیاست های نژادی و شوونیستی سلسله شاهنشاهی بود، هنوز تدریس به زبان مادری برای بسیاری از کودکان اقوام ساکن در ایران یک آرزوی دست نیافتنی شده و این خواست بخش زیادی از جامعه ایران، تا به حال جامه عمل نپوشیده است.

امیلیا نرسیسیانس انسان شناس، مردم شناس و استادیار دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

دکتر صدیقه عدالتی محقق و جامعه شناس ایرانی مقیم آلمان

تحقیقاتی که از سوی دانشگاه، وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش طی سالهای اخیر انجام شده، نشان می دهد که در اکثر استان های دوزبانه، افت تحصیلی وجود دارد. پس دولت نسبت به این مسئله بی خبر نیست. پس چرا اقدامی جهت بر طرف کردن این آن نمی کند؟

مثلا برخی از کارشناسان معتقدند که در سالهای اخیر بویژه در دوران ریاست جمهوری حسن روحانی نظر دولت نسبت به زبانها و فرهنگ های قومی و ملی تغییر یافته است. اما کمبود بودجه وزارت آموزش و پرورش امکان اجرای اصل پانزدهم قانون اساسی را نمی دهد.

دکتر صدیقه عدالتی جامعه شناس به تبعیض نهادهای دولتی اشاره می کند و مثال می آورد که وزارت آموزش و پرورش ایران، در سالهای اخیر برای کشور تاجیکستان که فارسی زبان است صدها هزار جلد کتاب درسی رایگان منتشر کرده است ولی تا به حال کمترین هزینه را برای رشد و اعتلای زبان اقلیت های قومی کشور در نظر نگرفته است. کمی بودجه بهانه است. چون هروقت صحبت از ترویج زبان فارسی در داخل و خارج از کشور بوده، دولت بودجه کاملی تامین کرده است. دولت باید همان رفتاری را که با زبان فارسی در پیش گرفته با زبان های دیگر هم داشته باشد که این حداقل فرضیه تبعیض بین زبان ها را از بین می برد.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، حق تدریس به زبان مادری اقوام ساکن ایران به رسمیت شناخته شده است. در اصل ۱۵ قانون اساسی می خوانیم: «استفاده از زبانهای محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است.» بنابراین، حاکمیت ایران حق آموزش زبان مادری را به رسمیت شناخته، اما هنوز آن را به مرحله اجرا در نیاورده است.

دکتر امیلیا نرسیسیانس می گوید: ما یک قانون داریم که منع نمی کند. یک موضوعی هم داریم که به نوع تحقیقات و نگرش دو سازمان تعلیم و تربیتی کشور مربوط می شود. آنها هم

بیانیه ۱۲ شهریور ۱۳۲۴...

اصل ۶- یکی دیگر از مقاصد اصلی فرقه دموکرات، آباد ساختن شهرهای آذربایجان است. برای نیل به این هدف فرقه سعی خواهد کرد که هر چه زودتر قانون انجمنهای شهر تغییر یافته و به اهالی شهر امکان داده شود که بطور مستقل در آبادی شهر خود کوشیده و آن را بصورت معاصر و مترقی درآورند. مخصوصاً تامین آب شهر تبریز یکی از مسایل بسیار فوری فرقه دموکرات است.

اصل ۷- بنیانگذاران فرقه دموکرات آذربایجان بخوبی می دانند که نیروی مولد ثروت و قدرت اقتصادی کشور، بازران توانای دهقانان است. لذا این فرقه نمی تواند جنبشی را که در میان دهقانان بوجود آمده، نادیده بگیرد و بهمین خاطر فرقه سعی خواهد کرد که برای تامین احتیاجات دهقانان اقدامات اساسی انجام دهد.

مخصوصاً تعیین حدود مشخص روابط بین اربابان و دهقانان و جلوگیری از مالیاتهای غیر قانونی که توسط برخی از اربابان گرفته می شود یکی از وظایف فوری فرقه دموکرات است. فرقه سعی خواهد کرد این مسئله به شکلی حل شود که هم دهقانان راضی شوند و هم مالکین به آینده خود اطمینان پیدا کرده و با علاقه و رغبت در آباد ساختن ده و کشور خود کوشش نمایند. زمینهای خالصه و زمینهای متعلق به اربابانی که آذربایجان را ترک و فرار کرده اند و محصول دسترنج مردم آذربایجان را در تهران و سایر شهرها مصرف می کنند، چنانچه بزودی مراجعت ننمایند، بنظر فرقه دموکرات باید بدون قید و شرط در اختیار دهقانان قرار گیرد. ما کسانی را که بخاطر عیش و نوش خود ثروت آذربایجان را به خارج می برند، آذربایجانی نمی دانیم. چنانچه آنها از بازگشت به آذربایجان خودداری نمایند، ما برای آنها در آذربایجان حقی قائل نیستیم. علاوه بر این فرقه خواهد کوشید که بطور سهل و آسان، اکثریت دهقانان را از نظر وسایل کشت و زرع تامین نماید.

اصل ۸- یکی دیگر از وظایف مهم فرقه دموکرات، مبارزه با بیکاری است. این خطر از هم اکنون خود را بصورت جدی

جالب توجه است که با گذشت نزدیک به هفتاد سال از انتشار بیانیه دوازده ماده ای دوازده شهریور، هنوز بسیاری از خواسته های بنیانگذاران فرقه دموکرات آذربایجان محقق نشده است.

اصل ۱- ضمن حفظ استقلال و تمامیت ارضی ایران، باید به مردم آذربایجان آزادی داخلی و خود مختاری مدنی داده شود تا بتوانند در پیشبرد فرهنگ خود و ترقی و آبادی آذربایجان با مرعی داشتن قوانین عادلانه کشور، سرنوشت خود را تعیین نمایند.

اصل ۲- در این راستا باید بزودی انجمن های ایالتی انتخاب شده و شروع بکار نمایند. این انجمن ها ضمن فعالیت در زمینه های فرهنگی، اقتصادی و بهداشتی به موجب قانون اساسی اعمال تمام مامورین دولتی را بازرسی کرده و در تغییر و تبدیل آنها اظهار نظر خواهند کرد.

اصل ۳- در مدارس آذربایجان تا کلاس سوم تدریس فقط به زبان (ترکی) آذربایجانی خواهد بود. از آن ببعد زبان فارسی بعنوان زبان دولتی توأم با زبان آذربایجانی تدریس خواهد شد. تشکیل دانشگاه ملی در آذربایجان یکی از مقاصد اساسی فرقه دموکرات است.

اصل ۴- فرقه دموکرات آذربایجان در توسعه صنایع و کارخانجات جدا خواهد کوشید و سعی خواهد کرد برای رفع بیکاری و توسعه صنایع دستی وسایل لازم را فراهم نموده و توأم با تکمیل کارخانجات موجود، کارخانجات جدید ایجاد نماید.

اصل ۵- فرقه دموکرات آذربایجان توسعه تجارت را یکی از مسایل ضروری و جدی محسوب می کند. مسدود بودن راههای تجاری تا به امروز سبب از دست رفتن ثروت عده کثیری از دهقانان، مخصوصاً باغداران و خرده مالکین شده و موجب فقر و فلاکت آنها گردیده است.

فرقه دموکرات آذربایجان برای جلوگیری از این وضع در نظر دارد در پیدا کردن بازار و جستجوی راههای ترانزیتی، که بتوان با استفاده از آنها کالاهای آذربایجان را صادر نموده و از اتلاف ثروت ملی جلوگیری کرد، اقدام جدی نماید.

مالیاتی‌هایی که از آذربایجان گرفته می‌شود صرف احتیاجات خود آذربایجان شود و مالیات‌های غیر مستقیم لغو گردد.

اصل ۱۲- فرقه دموکرات آذربایجان طرفدار دوستی با کلیه دولت‌ها دموکرات مخصوصا با متفقین می‌باشد و برای حفظ و ادامه این دوستی کوشش خواهد کرد در مرکز و شهرستان‌ها عناصر خائنی را که می‌خواهند دوستی بین ایران و دولت‌های دمکرات را بهم زنند از امور دولتی کوتاه نماید.

این است مقاصد اصلی بنیانگذاران فرقه دموکرات.

امید ما این است که هر آذربایجانی وطن پرست خواه در داخل و خواه در خارج آذربایجان در راه رسیدن به این مقاصد مقدس با ما همصدا و همراه خواهد بود. طبیعی است که اگر انسان خانه خود را اصلاح نکند، نمی‌تواند برای اصلاح محله، شهر و یا مملکت خود بکوشد. ما ابتدا از آذربایجان که خانه ما است شروع می‌کنیم و ایمان داریم که اصلاح و ترقی آذربایجان موجب ترقی ایران خواهد شد و بدین وسیله میهن از دست قلدرها و مرتجعین نجات خواهد یافت.

زنده باد آذربایجان دموکرات؛

زنده باد ایران مستقل و آزاد؛

زنده باد فرقه دموکرات آذربایجان، مشعلدار حقیقی آزادی آذربایجان و ایران.

اون یکی شهریور بیاتیه سی

اصل ۱- ایرانیان استقلال و تمامیت‌ی ساختار ماقلا برابر آذربایجان خالقینا داخلی آزادلیق و مدنی مختاریت وئرلیمه لیدیر کی، انده بیلسین اوزونون فرهنگی یولوندا و آذربایجانین آبادلاشماسی و ترقی سی اوچون عموم مملکتین عادلانه قانونلارینی گوزله مکله برابر اوز سرنوشتینی تعیین ائتسین.

اصل ۲- بو منظوری حیاتا کئچیرمک اوچون تئزلیکله ایالت و ولایت انجمنلرینی انتخاب اندیب ایشه باشلامالیدیر. بو انجمنلر فرهنگی، بهداشتی و اقتصادی ساحه سینده فعالیت گوسترمکله برابر قانون اساسی موجبینجه تمام دولت ایشچیلرینین عملیاتی تفتیش اندیب اونلارین تغییر و تبدیلینده اظهار نظر انده جکدیر.

نشان می‌دهد و این سیل در آینده روز به روز نیرومندتر خواهد شد.

در این مورد از طرف دولت مرکزی و مامورین محلی کاری انجام نگرفته است. چنانچه کار بدین منوال ادامه یابد، اکثریت اهالی آذربایجان دچار فنا و نیستی خواهد شد. فرقه سعی خواهد کرد برای جلوگیری از این خطر، تدابیری جدی اتخاذ نماید. فعلا تدابیری نظیر تاسیس کارخانجات، توسعه تجارت، ایجاد موسسات زراعتی و کشیدن راه آهن و شوسه، ممکن است تا حدودی مفید واقع شود.

اصل ۹- در قانون انتخابات ستم بزرگی به مردم آذربایجان روا داشته اند. طبق اطلاعات دقیق در این سرزمین بیش از چهار میلیون نفر آذربایجانی زندگی می‌کنند. به موجب همین قانون غیر عادلانه، به نمایندگان آذربایجان فقط ۲۰ کرسی داده شده است و این بطور قطع تقسیم متناسبی نیست.

فرقه دموکرات خواهد کوشید که آذربایجان به تناسب جمعیت خود حق انتخاب نماینده داشته باشد که تقریبا معادل یک سوم نمایندگان مجلس شورا می‌شود.

فرقه دموکرات آذربایجان طرفدار آزادی مطلق انتخابات مجلس شورای ملی است. فرقه با دخالت مامورین دولتی و عناصر داخلی و خارجی و همچنین در میان ثروتمندان به طریق ارباب و فریب، در انتخابات مخالف است. انتخابات باید همزمان در سرتاسر ایران شروع شده و سرعت پایان پذیرد.

اصل ۱۰- فرقه دموکرات آذربایجان با اشخاص فاسد، مختلس و رشوه گیری که در ادارات دولتی جای گرفته اند مبارزه جدی به عمل خواهد آورد و از مامورین صالح و درستکار قدرانی خواهد نمود.

مخصوصا فرقه کوشش خواهد کرد که معاش و زندگی مامورین دولتی آن چنان اصلاح شود که بهانه دزدی و خیانت برای آنها باقی نماند و آنها بتوانند زندگی آبرومندی جهت خود بوجود آورند.

اصل ۱۱- فرقه دموکرات خواهد کوشید بیش از نصف

ایله اربابلارین آراسیندا معین بیر حدود تعیین ائتمک و بعضی اربابلار طرفیندن اختراع اندلمیش غیر قانونی وئرگیلرین قباغین آماق دموکرات فرقه سینین فوری وظیفه لریندن دیر. فرقه سعی انده جک بو مسئله ائله بیر صورتده حل اندلسین کی، هم کندلیلر راضی قالسین و همده مالکله اوزلرینین گلجگیندن اطمینان حاصل اندیب، رغبتله کندلرینین و اوز مملکتلرینین آبادلیغینا چالیشسینلار. خالصه تورپاقلاری و آذربایجانلی ترک اندیب قاچان و آذربایجان خالقین زحمتینین محصولونو تهراند و سایر شهرلرده مصرف اندن اربابلارین تورپاقلاری، اگر تنزلیک ایله آذربایجانا مراجعت ائتمه سه لر، دموکرات فرقه سینین اساسنامه سینه موافق اولاراق کندلیلرین اختیارینا وئرلمه لیدیر. بیز اوزلرینین عیش و نوشیدان اوتری آذربایجانین ثروتینی خارجه آپارانلاری آذربایجانلی حساب ائتمیریک. اگر اونلار آذربایجانا قایتماقدان امتناع ائتسه لر، اونلار اوچون آذربایجاندا بیر حاق قائل دیلیک. بوندان علاوه فرقه چالیشاجاق کی، چوخ سهل و ساده بیر صورتده آذربایجان کندلیلرینین اکثریتی تورپاق و اکین آلتلی جهتن تاملین ائتسین *

اصل ۸ - دموکرات فرقه سینین مهم وظیفه لریندن بیری ده ایسسیزلیک له مبارزه ائتمکدیر. ایندیدن بو خطر چوخ جدی بیر صورتده اوزونو گوسترمکده دیر. گلجکده بو سنل گوندن - گونه قوتله نه جکدیر. مرکزی دولت و محلی مامورلار طرفیندن بو خصوصدا هچ بیر ایش گورولمه میشدیر. اگر ایش بو منوال ایله داوام اندرسه، آذربایجان خالقینین اکثریتی فنا بیر حالا دوشمه یه محکوم دور. فرقه چالیشیر بو خطرین قباغینی آماق اوچون جدی تدبیرلر گورولسون. هله لیک فابریکالارین تاسیسی، تجارتین گنیشلنمه سی، اکینچی تشکیلاتلارین تاسیس اندیلمه سی، دمیر و شوسه یوللارین چکیلنه سی کیمی تدبیرلر، ممکن دور بیر قدر فایدالی اولسون *

اصل ۹ - انتخابات قانونوندا آذربایجان حقیقده بویوک ظلم اندلمیشدیر. دقیق اطلاعاتا گوره بو اولکه ده دورت میلیونلار یوخاری آذربایجانلی یاشاماقدادیر. بو غیر عادلانه قانون موجبجه آذربایجانا مجلس شورای ملی ده، ۲۰ وکیل یئری وئرلمیشدیر. بو قطعیا متناسب بیر بولگو دیلدیر. آذربایجان

اصل ۳ - آذربایجانین ابتدایی مکتبلرینده اوچ کلاس قدر درس لر فقط آذربایجان دیلینده آپاریلما لیدیر و اوچ کلاسدا یوخاری دولت دیلی اولماق اوزره فارس دیلده آذربایجان دیلی ایله یاناشی تدریس اندیلمه لیدیر. آذربایجاندا ملی دارالفنون تشکیلی دموکرات فرقه سینین اساس مقصدلریندن بیری دیر *

اصل ۴ - آذربایجان دموکرات فرقه سی صنایع و فابریکالارین گنیشلنمه سینه جدی چالیشاجاق و سعی انده جک کی، موجود فابریکالاری تکمیل ائتمکله برابر ایسسیزلیگی رفع ائتمک اوچون ال و ماشین صنایعینی گنیشلندیرمک اوچون وسیله لر یارادیب تازه فابریکالار وجوده گتیرسین *

اصل ۵ - تجارتین گنیشلنمه سین، آذربایجان دموکرات فرقه سی چوخ لازم و جدی مسئله لردن حساب اندیر. بو گونه قدر تجارت یوللارین باغلی قالماسی چوخلو کندلیلرین، مخصوصا باغدارلارین و خرده مالکله رین ثروتلرینین اللریندن چیخماسینا و اونلارین دیلچی حالینا دوشمه سین سبب اولموشدور. بونون قباغینی آماق مقصدی ایله دموکرات فرقه سی بازار تاپماق و آذربایجان امتعه لرینین خارجه چیخاریلماسی اوچون ترانزیت یوللاری آخارماق ایسینه جدی اقدام ائتمه گی و بو وسیله ایله عمومی ثروتین نقصانینین قباغینی آلماسی نظرده توتموشدور *

اصل ۶ - دموکرات فرقه سینین اساس مقصدلریندن بیرده آذربایجان شهرلرینین آبادلاشماسیدیر. بو مقصودا چاتماق اوچون فرقه سعی انده جک کی، چوخ تنزلیکله شهر انجمنلرینین قانونو تغییر تاپیب شهر اهالیسینه مستقل بیر صورتده شهرین آبادلیغینا چالیشیب اولناری ابرومند و معاصر حالا سالمق امکان وئرلسین. مخصوصا تبریز شهرینین سو ایله تاملین اندیلنه سی آذربایجان دموکرات فرقه سینین چوخ فوری جاری مسئله لریندن دیر *

اصل ۷ - آذربایجان دموکرات فرقه سینین موسسلیری گوزل بیلیرلر کی، مملکتین ثروت تولید اندنی و اقتصادی قوه سی کندلیلرین قوتلی قولودور. اونا گوره بو فرقه انده بیلمز کی، کندچیلر آراسیندا وجوده گلن حرکتی نظره آلماسین. بونا گوره ده فرقه سعی انده جکدیر کی، کندلیلرین احتیاجلارینی تاملین ائتمک اوچون اساسلی قدماتلر گوتورولسون. مخصوصا کندلی

اصل ۱۲- آذربایان دموکرات فرقه سی بوتون دموکراتیک دولتر، مخصوصا متفقرله دوستلوق ساخلاماق طرفداریدیر و بو دوستلوقو داوام انتدیرمک اوچون چالیشاجاق مرکزده و شهرلرده ایران ایله متفق دموکراتیک دولتر آراسیندا دوستلوقو پوزماق ایسته بین خائن عنصرلرین اللرینی اجتماعی، سیاسی و دولتی ایشلردن کنار ائتسین.

بودور دموکرات فرقه سینی یارادانلارین اصل مقصدلری • بیز امیدواریق کی، هر بیر وطن پرست آذربایجانلی ایستر آذربایجانین داخلینده و یا آذربایجانان خارجه بو مقصد مقصده چاتماق اوچون بیزیمله همصدا و ال بیر اولاجاقدیر. طبیعی دیر کی، انسان اول اگر اوز ائوینی اصلاح ائتمه سه محله، شهر و یا مملکت اوچون ایشله یه بیلمز. بیز اول اوز ائویمیز اولان آذربایجانان باشلیریق و اینانیریق کی، آذربایجانین اصلاح و ترقی سی ایرانین ترقی سینه سبب اولاجاقدیر و وطنیمیز بو واسطه ایله قولدورلارین و مرتجعلرین چنگالیندان نجات تاپاجاقدیر •

یاشاسین دموکرات آذربایجان؛

یاشاسین مستقل و آزاد ایران؛

یاشاسین ایران و آذربایجان آزادلیغینین حقیقی مشعلداری اولان آذربایجان دموکرات فرقه سی •

اون ایکی شهریور ۱۳۲۴- جی ایل

دموکرات فرقه سی سعی انده جک آذربایجان نفوسونا نسبت وکیل انتخاب ائتمه حاکی اولسون. بو تقریبا مجلس نماینده لرینین اوچده بیرینی تشکیل ائده بیلر. آذربایجان دموکرات فرقه سی مجلس انتخاباتینین مطلقا آزاد اولماسی طرفداریدیر. او، دولت ایشچیلرینین داخلی و خارجی همچین پولولارین قورخوتماق و آداتماق یولو ایله انتخابات ایشینه قاریشمالارینا جدا مخالفت ائده جکدیر. انتخابات گرک تمام ایراندا آن واحده باشلانیب، چوخ سریع بیر صورتده قورتارسین •

اصل ۱۰- آذربایجان دموکرات فرقه سی فاسد، مختلس و رشوه آن شخصلر ایله کی دولت اداره لرینه سوخولموشلار، جدی مبارزه ائده جک و دولت مامورلاری آراسیندا صالح و درستکار شخصلردن قدردانلیق ائده جک. مخصوصا فرقه چالیشاجاق اولنارین معاشلاری و زندگانلیق شرایطلری ائله اصلاح اولسون کی، اولنار اوچون اوغورلوق و خیانت ائتمه گه بهانه قالماسین. اولنار ائله بیلسینلر کی، اوزلری اوچون آبرولی حیات وجوده گتیرسینلر •

اصل ۱۱- دموکرات فرقه سی سعی انده جک آذربایجاندا آیینان وئرگیلرین یاریسیندان یوخاریسی آذربایجانین اوز احتیاجلارینا صرف اندیسین و غیر مستقیم وئرگیلر جدی صورتده آزالسین •

فرقه دموکرات آذربایجان پروسه های منطقه ای و جهانی را مد نظر داشته، با بیش از نیم قرن تجربه فعالیت سیاسی و با درس عبرت گرفتن از ناکامی و پیروزی های گذشته مبارزه ملی مردم آذربایجان را جهت داده، فعالیت خود را در مقیاسی جدید ادامه می دهد.

پیشه وری

تشکیل انتمیشدیر. یرده قالان اکین ساحه سی ایسه مختلف مقصدلر اوچون استفاده اولونموشدور. (۴)

انقلاب عرفه سینده ایران مطبوعاتینین وئردیی معلوماتیندا اولکه ده ۶۶ مینه کند موجود ایمیش. (۵) بو کندلرین تقریباً ۳۳ مینی ایری فنودال و وارلی مولکدارلارین (۶) [۱] ۱۵ مینی خیردا مولکدارلارین، ۶ مینی وقف (دینی) ایداره لرینین ایختیاریندا، (۷) ۴ مینی ایسه شاهین کندلریندن و خاله سلریندن عبارت اولموشدور. (۸) بونون موقابیلینده تورپاقین حقیقی صاحبی اولان زحمتکش کندلیلرین ۶۰ فایزیندن چوخو تام تورپاقسیر ۲۳ فایزینی ایسه چوخ جزعی میقداردا تورپاقی اولموشدور. ایران انقلابی ارفه سینده اولکه ده یاشایان کند اهالی سینین ۸۳ فایزینی، تورپاقسیر کندلیلر تشکیل انتمیشدیر. (۹) [۲] کند اهالی سینین جمعی ۶ فایزینی تشکیل ائندن ایری فنودال و وارلی مولکدارلارین الینده یارالی اکین ساحه لرینین ۷۵-۷۰ فایزی جملنمیشدیر. (۱۰)

انقلاب ارفه سینده عاند اولان بو رقمدر ایران کندلرینده حؤکم سورهن ظلم و حاقسیرلیغی تسوور انتمک امکانی وئریر.

باشقا سوزله، دنسک بو، ایران کندینده حاقسیرلیق، تزداد و اویغونسوزلوق شرایطینین حؤکم سورمه سینی بیر دها تصدیق اندیر. شاهین «آغ انقلاب» آدانلیردیغی «تمدون» و «چیچکلنمه» اصلینده، کندلرده ظلم و حاقسیرلیغی ائله بیر حده چاتمیشدیر کی، یوز مینلرله کندلی اوز دوغما کندلرینی ترک انتمک مجبوریتینده قالمیشدی. ایرانین کند تصروفاتی معاصر انکشاف سوییه سیندن خیلی گنری قالدیغیندان محسولدارلیق بو اولکه ده خیلی آشاعی اولموشدور. بونونلا علاقدار ایران مطبوعاتیندا آپاریلان موقاییسده ده گؤسترلیر کی، ایراندا سوواریلان تورپاقلارین هر هئکتاریندان اورتا حسابلا ۱۱۸۲- کق، (دیمه تورپاقلاریندان ایسه هر هئکتاریندان ۴۸۲ کق) بوغدا گؤتورولدویو حالدا دانیمارکادا هر هئکتاردان ۴۱۸۰ کق، بنلچیکادا ۳۹۸۰ کق، ایسوئچده ایسه ۳۳۷۰ کق. بوغدا محسولو حاصل اولونور. (۱۱)

کند تصروفاتیندا محسولدارلیغین عمومی انکشافی جهندن ایران تکجه اورتا سوییده انکشاف اتمیش کاپیتالست اولکه لریندن

ایران اسلام شورا مجلسی سینین اولکه نین داخلی حیاتینا دایر قانونوئریجی لیک فعالیتی قارشیسیندا انقلابین مقصد و وظیفه لریندن ایرلی گنر بیر سیرا موهوم مسئله لر او جمله دن: دولت حاکمیتینین اقتصادی اساسینی تشکیل ائندن اجتماعی - اقتصادی اصلاحاتلار، اولکه نی ترک ائندن ایری تورپاق صاحبلی - مولکدارلارین موسادیره اندیلیب، دولتین الینه کنچمیش تورپاقلاری اوزریندیگی اجتماعی مولکیتی و اونونلا یاناشی آیری- آیری شخصلرین الینده اولان تورپاق ساحه لرینه اساسلانا خصوصی مولکیتین حدی- حدودونون معین اولونماسی مجلسین قارشیسیندا موهوم بیر مسئله کیمی دوروردو. مجلسین تورپاق اصلاحاتی حاقیندا قانونون [۱] تحلیلینده کچمزدن اول، اولکه ده اولان تورپاق ساحه لری و بو ساحه لر اساس اعتباری ایله کیملرین الینده اولماسی و عمومیتله، کند تصروفاتینین بعضی جهتلری حاقیندا موختسر ده اولسا قیسا معلومات وئرمیی ضروری حساب اندیریک.

معلوم اولدوغو کیمی، ایران، اساساً، کند تصروفاتی اولکه سیدیر. انقلابین ایلك مرحله سینده اولکه ده یاشایان ۳۶ میلیوندان آرتیق اهالینین دوردده اوچ حسه سینی کندلیلر تشکیل انتمیشدیر. مشغولیتی بیلاواسیته تورپاقل باغلی اولان زحمتکش کندلیلرین سای ۱۸ میلیون نفره یاخین اولموشدور کی، (۱) بو دا تقریباً ۴ میلیون یاخین عائله نی تشکیل انتمیشدیر.

عمومیتله اهالینین تقریباً ۲۳ میلیونو، ۶۲ فایزی کند برلرینده یاشامیشدیر. ایران دایره لر و معلقلرین سندلرینده اولکه ده عمومی تورپاق ساحه سی ۱۶۴ میلیون هئکتار گؤسترلیر. (۲)

عکسینه یارالی تورپاقلارین میقداری ۱۰ میلیون هئکتاردان آرتیق دئییلدیر کی، بونون دا ۶،۳ میلیون هئکتاری دمیه، ۳،۷ میلیون هئکتاری سوواریلان تورپاقلاردان عبارت اولموشدور. (۳)

اکین اوچون استفاده اولونان تورپاق ساحه سینین ۷۸،۶ فایزین دنلی بیتکیلر (اساساً، بوغدا، آرپا، داری، چلتیک) ۱۱،۴ فایزینی تخنیک بیتهکلر (چوغوندور، پامبیغ، چای، توتون)، ۳ فایزی بوستان و تروز، ۲،۸ فایزی ایسه پاخاللی بیتکیلر

بیرینجی آددیم اقتصادی وظیفه نی دولت فعالیتینده اون پلانا چکمه دن عبارت اولمالیدیر. انقلابین ماهیتینه اویغون اولماق شرطیله درین سوسیال، اقتصادی دییشیکلیکلر آپاریلماسی ضروری ایدی. بو باخیمدان، اقتصادی دییشیکلیکلرین ان موهمو تورپاق اصلاحاتی کچیریلمه سی گونون تخیره سالینماز مسئله لریندن بیر حساب اندیلیر.

انقلابین غلبه سیندن سونرا، آیتوللاه خومئینی باشدا اولماقلا آیتوللاه تالئقانی، آیتوللاه بنهشتی، آیتوللاه منشکینی و روحانیلرین دیگر نماینده لری معاصر ایران کندینده حؤکم سوره ن هاقسیرلیغین، ظلم و زوراکیلیغین نه دینی و نه ده حقوقی قایدالاردا بیر آرایا سیغا بیلمه سینی اعتراف ائتمیش، کندیلرین حاقلارینی اؤزلرینه قایتاریلما سینی و کندلرده حاق و عدالتین برپا اندیلمه سینین ضرورلییینی دفعه لرله قید اتمیشلر. بو دا معلومدر کی، فئودال تورپاق مونسایبیلری عصرلر بویو ایران کندلیسینی اقتصادی و سیاسی تضییقه معروض قویموش، اونلاری ان عادی انسانی حقوقدان محروم ائتمیش، کند اقتصادیات و بونولا دا ملی اقتصادیاتین انکشافی قارشیسیندا مانعه یه چوریلیمیشدیر. خومئینی اؤز چیخیشلاریندا، موصاحبه و صحبتلرینده دؤنه-دؤنه تکرار ائتمیشدیر کی، «تورپاق اونو آلتینین تری ایله بجره نین، اونون زحمتینی چکنین الینده اولمالیدیر. کندلین الینده کی قابارلار اونون تورپاغین اصل قانونی صاحبی اولماسینین حقوقی سندیدیر». (۱۳)

دوغرودور، بو حاقدا ایران اسلام رئسپوبلیکاسی طرفیندن ایلك آددیم ائتمیشدیر. اسلام حکومتی بو مسئله حاقیندا تشبوس ائتمیش و اونو معین درجه ده حل ائتمیه جهد گؤستمیشدیر. بنله کی، بازارقانیین باشچیلیق ائندیبی موقتی حکومتین سوقوتوندان سونرا، باشدا خومئینی اولماقلا اسلام انقلاب شوراسینین گؤستریشی ایله اولکه ده کچیریله جک آقرار اصلاحاتین لایحه سینی حازیرلتماق اوچون اوچ نفردن عبارت (آیتوللاه هوسنوبلی مونزیری، آیتوللاه منشکینی و آیتوللاه محمد بنهشتی) کومیسسیا تشکیل اندیلدی. (۱۴)

ادامه دارد

دنیل، همچنین بیر سیرا یاخین و اورتا شرق اولکه لری ایچریسینده ۷- جی بئری توتمودور (۱۲).

هالبوکی آسیانین زنگین و مونبیت اولکه لریندن بیر اولان ایران کند تصروفاتینین جوشغون ایکشافی اوچون سون درجه لوئریشلی طبیعی، جوغرافی شرایطه زحمتکنش انسان قوه سینه و تخنیککی امکانلارینا مالیکدیر. بیر سؤزله، انقلابین ارفه سینده تورپاقسیر و آز تورپاقلی کندیلرین مولکدار و فئودالارین ظلم و ایستیمارینا قارشلی مبارزه سی گئت-گنده شدتلنیردی. انقلابین غلبه سیندن سونرا، کندیلرین مبارزه یه داها آردیجیل و موتشکیل قوشولماسی و سیاسی شعورون آرتماسی بیر داها باریز شکیده اؤزونو گؤستردی.

قید ائتمک لازیمدیر کی، ایران انقلابی بوتون اولکه اعجتمایتینین سیاسی و اقتصادی ضدیتلرین یئنی پارتلاپیش نقطه سی کیمی، بیر چوخ موهم مسئله لرین، او جمله دن تورپاق مسئله سینین ده دوزگون حلی اوچون شرایط یاراتدی. دنمه لیبیک کی، انقلاب غالب گلدیکدن سونرا، ایران اسلام رئسپوبلیکاسی حکومتی طرفیندن موهم مسئله لرین بیر اولان تورپاقسیر و آز تورپاقلی کندیلرین خنیرینه عدالتی و رادیکال تورپاق اصلاحاتینین حیاتا کچیریلمه سینه آز-چوخ مئیل گؤستریلمه سی ده ابس یئر اولمامیشدی. هم ده بو مسئله نین دقت مرکزینده دورماسی اولکه نین اقتصادی مستقللیک الده ائتمه سی اوچون اساس زمین ایدی. بنله کی، انقلابدان سونرا اولکه نین آقرار بؤلمه سینین طالعی موهم بیر مسئله کیمی، قارشیبیا قویلوب حل اندیللمی ایدی. چونکی، هر بیر انقلابین دمکراتیک ماهیتیندن بیر بوندان عبارتدیر کی، کند زحمتکنشلی اوچون حیاتی اهمیتی اولان تورپاق اصلاحاتی کچیریب، تورپاقلاری کندیلر آراسیندا بؤلسون. یعنی، تورپاق بجره ن و اونون اصل صاحبی اولان کندیلر آغیر و دوزولمز وضعیتدن قورتارماق، اونلارین مادی ریفاه حالینی یاخشیلشدیرماق تخیره سالینماز مسئله کیمی قارشیدا دورمالی ایدی. چونکی آقرار اصلاحات کچیریلمدن اولکه نی اقتصادی فلاکتدن خلاص ائتمک مومکون دئییلدیر. اونا گوره ده،

افزایش گرسنگان جهان برای اولین بار در قرن ۲۱

نظام اقتصادی جهان که باعث تمرکز ثروت در برخی مناطق جهان شده است یکی از اصلی‌ترین دلایل گرسنگی تعداد زیادی از مردم جهان است. در حاضر ثروت هشت ثروتمند جهان از ثروت نیمه فقیر دنیا بیشتر است.

سازمان ملل متحد در گزارش تازه خود اعلام کرده در سال ۲۰۱۷ نسبت به سال قبل از آن ۳۸ میلیون نفر به تعداد گرسنگان جهان اضافه شده است. این اولین بار از آغاز قرن بیست و یکم است که تعداد گرسنگان جهان افزایش یافته است. بر اساس گزارشی که پنج ژانویه و وابسته به سازمان ملل تهیه کرده‌اند اکنون از

هر ۱۰۰ نفر در جهان ۱۱ نفر به غذای کافی دسترسی ندارند. سال گذشته حدود ۸۱۵ میلیون نفر به اندازه کافی غذا نداشتند. این تعداد شامل حدود ۱۵۵ میلیون کودک زیر پنج سال است. در این میان ۴۸۹ میلیون نفر از این گروه در سرزمین‌های درگیر جنگ و خشونت زندگی می‌کنند.

در سراسر دو دهه گذشته آمار گرسنگی در جهان رو به کاهش بوده و حالا براساس گزارش سازمان ملل متحد با شیب تندی در حال افزایش است. بر اساس این گزارش بیشترین سهم از گرسنگی را مردم آفریقا در جهان متحمل می‌شوند که حدود ۲۰ درصد از جمعیت آن در گرسنگی است.

در این گزارش آمده است که این پدیده با افزایش درگیری‌های مسلحانه در سرتاسر جهان و با پیامدهای مشکلات اقتصادی و تغییرات اقلیمی مرتبط است.

نظام اقتصادی جهان که باعث تمرکز ثروت در برخی مناطق جهان شده است یکی از اصلی‌ترین دلایل گرسنگی تعداد زیادی از مردم جهان است. در حاضر ثروت هشت ثروتمند جهان از ثروت نیمه فقیر دنیا بیشتر است.

۴۰ میلیون نفر در جهان سال گذشته 'قربانی برده‌داری مدرن شدند'

چندین سازمان مدافع حقوق کارگران و ضد برده‌داری در گزارشی تخمین زده‌اند که در سال گذشته میلادی (۲۰۱۶) تعداد قربانیان "برده‌داری مدرن" در جهان به بیش از ۴۰ میلیون نفر رسید. این برآورد البته "محافظه‌کارانه" توصیف شده است.

بر اساس این گزارش، ۳ نفر از هر ۴ "برده" زن و دختران هستند و حدود ۲۵ درصد آنها زیر ۱۸ سال سن دارند.

برده‌داری مدرن در سراسر جهان دیده می‌شود ولی در کشورهای آفریقایی، آسیایی و حوزه

پاسیفیک رواج بیشتری دارد. تعداد این برده‌های مدرن در هر ۱۰۰۰ نفر در آفریقا نزدیک به ۸ نفر، آسیا و پاسیفیک ۶ نفر و در اروپا و آسیای میانه نزدیک به ۴ نفر است. بر اساس این گزارش در سال ۲۰۱۶ میلادی تقریباً ۲۵ میلیون نفر از این قربانیان در کارخانه‌ها، مزارع، معادن، و بخش ساختمان به کار مشغول بوده یا کارگر جنسی بوده‌اند. این در حالی است که در این مدت حدود ۱۵ میلیون نفر به ازدواج اجباری واداشته شده‌اند. بر این اساس کسانی که به ازدواج مجبور شده‌اند "آزادی جنسی" خود را از دست داده و به واسطه ازدواج به کار واداشته شده‌اند.

این گزارش از سوی سازمان بین‌المللی کار، بنیاد رهایی (Walk Free foundation) و سازمان بین‌المللی مهاجرت تهیه شده است.

این اولین باری است که سازمان‌های مختلف دست به تهیه چنین تخمینی زده‌اند. بر اساس این تخمین سود حاصل از برده‌داری مدرن سالانه حدود ۱۵۰ میلیارد دلار در جهان برآورد شده است. این سازمان‌ها از گروه‌های مدافع حقوق بشر و دولت‌ها خواسته‌اند در تلاشی مضاعف با این روند مبارزه کنند. بر اساس این گزارش در ۵ سال گذشته ۸۹ میلیون نفر در سراسر جهان به نوعی برده مدرن بوده‌اند؛ که زمان آن از چند روز تا کل ۵ سال متفاوت بوده است. کمتر از دو ماه پیش، ژانویه ملی مبارزه با جرایم در بریتانیا هشدار داده بود که شمار قربانیان "برده‌داری نوین و قاچاق انسان" در این کشور بیش از آن است که در گذشته تصور می‌شد. تا پیش از این تخمین زده می‌شد که بین ۱۰۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰ نفر در بریتانیا گرفتار برده‌داری نوین هستند اما به گفته این نهاد تعداد قربانیان بیشتر است. به گفته نهادهای مبارزه با قاچاق انسان، در بسیاری موارد کسانی که از این طریق به کشورهای پیشرفته مهاجرت می‌کنند گرفتار قاچاقچیان یا کسانی می‌شوند که آنان را معمولاً در برابر دستمزد کم به کارهای مختلف وامی‌دارند.

همکاری نظامی- امنیتی یا گسترش تنش در منطقه دکتر محمد حسین یحیایی

جایگیری در منطقه بود، در نتیجه هرکدام در راستای منافع خود یار گیری کردند که گاهی شگفت انگیز و بهت آور بود. زیرا قدرت های مداخله گر در منطقه با پیدا کردن دوستان و همپیمانان جدید، دوستان کهنه و دیرینه را فراموش کرده، گاهی در مقابل آنها جبهه گیری کردند، در این میان بازیگران منطقه ای هم در تلاشند تا با حفظ منافع و استفاده از همه ابزار بویژه مذهب گرایی نفوذ خود را گسترش دهند. ترکیه و ایران هر دو میراث دار دو امپراتوری شکست خورده در تاریخ اند که وارد میدان مبارزه شده اند. آن دو که همواره نسبت به هم با تردید و شبهه نزدیک می شوند و از عملکرد یکدیگر بیمناک اند، بار دیگر بهم نزدیک شده اند، روابط آن دو در تاریخ معاصر، با فراز و نشیب های فراوانی همراه بوده، گاهی در رقابت و گاهی هم در رفاقت به هم نگریسته اند تا از یک سو عملکرد یکدیگر را زیر نظر داشته باشند و از سوی دیگر با حفظ منافع موقعیت خود را تحکیم بخشند.

روابط سیاسی و دیپلوماسی ایران (از دوران صفوی ها...) و ترکیه (از دوران عثمانی ها و...) قرن ها پیش شروع شده و در پی جنگ چالدوران، مرز های کنونی با قرار داد «قصر شیرین» در سال 1639 تعیین کرده است و این تنها قرارداد مرزی در منطقه است که در تثبیت و تعیین آن

هزاره سوم با بحران های فراگیر جهانی و منطقه ای آغاز شد و نظریه های مطرح شده در ایالات متحده و اروپای غربی را مانند «پایان تاریخ، برخورد فرهنگ ها با پیروزی غرب، دهکده جهانی، جهانی شدن و تک قطبی شدن جهان با برتری نظام سرمایه داری با بازار آزاد و...» با مشکل روبرو کرد، نخست ملی گرایی و دین گرایی که بعد از فروپاشی شوروی مورد حمایت غرب و ایالات متحده بود، بیدار شد و گسترش یافت و هزاران انسان بیگناه را در یوگسلاوی و دیگر مناطق جهان به خاک و خون کشید، سپس به نام دین و مذهب رژیم هایی برقرار کرد که جنایت و خشونت آفرید، این بار ایالات متحده آمریکا، گاه به تنهایی و گاه به همراه شرکاء وارد معرکه و میدان خود ساخته شد تا با این رژیم های وحشت و تروریست پرور مبارزه کند که هنوز هم ادامه دارد، در این میان در دنیای عرب از شمال آفریقا تا خاور میانه جنبشی بنام «بهار عربی» از سوی روشنفکران و طبقه متوسط اجتماعی که با افزایش درآمد های نفتی هر روز بر تعدادشان افزوده می شد و دیگر ساختار کهنه جوابگوی نیاز آنان نبود، آغاز شد تا از رژیم های خودکامه گذر کنند و به آزادی و دمکراسی برسند و دولت- ملت های خود را سامان دهند که این جنبش هم با دخالت بیگانگان از مسیر واقعی خود منحرف شد و گروه های مذهبی که در کمین نشسته بودند با شعار های پوپولیستی، مردم فریب و مذهبی وارد میدان شده، در مدت کوتاهی بهار عربی را با خزان آن پیوند زدند. همسو با آن تخم نفاق، کین و نفرت را در بین توده های مردمی پاشیدند که سال های طولانی در کنار هم زندگی کرده در غم و اندوه و شادی همدیگر شریک بودند، کشتار هزاران انسان بیگناه توسط حکومت خود خوانده اسلامی داعش و آوارگی میلیون ها انسان دیگر در منطقه ای که بزرگترین منابع انرژی جهان را دارد از چشم قدرت های بزرگ هرگز دور نمی ماند و فرصتی برای مداخله و

به ناتو پیوسته بود) با بیرون آمدن عراق از این پیمان در پی انقلاب ۱۹۵۸ نام آن به «پیمان سنتو» (س ت او) تغییر یافت و در سال ۱۹۶۴ پیمان عمران منطقه ای (آر سی دی) هم به آن افزوده شد، بنابراین ایران و ترکیه از سال ها پیش، همکاری نظامی و امنیتی باهم داشتند که با انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ دچار وقفه ی کوتاه مدت شد.

در سال ۱۹۸۵ ایران در تلاش برای بازسازی پیمان های پیشین، در خواست سازمان همکاری اقتصادی را کرد که جایگزین آر سی دی شود ولی اختلافاتی که بین دو کشور در سازمان کنفرانس اسلامی بروز کرده بود مانع از آن شد، زیرا ترکیه در این سال ها پایبندی خود را به اصل «لائیک»، که در قانون اساسی آن کشور قید شده بود، نشان می داد و ایران هم تلاش در صدور انقلابی داشت که فکر می کرد رسالت جهانی دارد، هر چند ترکیه از محدود کشور هایی بود که رژیم جدید ایران را به رسمیت شناخت و برای نشان دادن دوستی و همجواری به هیچکدام از تحریم هایی که از سوی ایالات متحده آمریکا مطرح می شد نپیوست. ناگفته نماند که ترکیه در این سال ها با بحران شدید اقتصادی دست و پنجه نرم می کرد که با مداخله نظامی ها در سیاست و اقتصاد عمیق تر شده بود.

دوران جنگ ایران و عراق فرصت خوبی به ترکیه داد تا با هر دو دولت متخاصم رابطه اقتصادی خوب و رو به گسترشی داشته باشد که همچنان ادامه یافت، در این سال ها میلیون ها ایرانی به ترکیه سرازیر شدند و در ظاهر هم دوستی دو کشور تا فروپاشی شوروی رو به گسترش بود که با تغییرات در جغرافیای سیاسی منطقه و رقابت آن دو در منطقه آشکار شد. جمهوری ترکیه در جمهوری های ترک زبان به فعالیت های گسترده اقتصادی و فرهنگی دست زد و ایران هم به تبلیغات مذهبی و کمک به نیازمندان با پرداخت پول یا مواد غذایی (فعالیت کمیته امدادی امام در آذربایجان و دیگر جمهوری های پیشین شوروی) پرداخت تا پایگاه خود را تحکیم بخشد، در نتیجه ایران و ترکیه بار دیگر در رقابت با یکدیگر در مقابل هم قرار

دولت های استعماری آن دوره دخالتی نکرده اند. در پی آن تهدید های پی در پی روسیه این دو دولت را در برخی از ادوار به هم نزدیک کرده و هر تغییری در ساختار سیاسی بر دیگری تاثیر گذاشته است. در سال ۱۳۰۵ عهدنامه مرزی دیگری با عنوان «ودادیه و تامينيه» به امضاء رسید که از سوی ایران محمد علی فروغی رئیس الوزرا در آن شرکت داشت. باید یادآور شد که در همه این سال ها استانبول به یکی از مراکز مهم روشنفکری و تبادل اندیشه بین شرق و غرب بود و روشنفکران ایرانی از آن بهره مند شده، تنظیمات دولت عثمانی را برای اجرا در ایران الگو برداری کردند.

در دوران معاصر که جمهوری نوین در ترکیه شکل گرفت و در ایران هم رضا شاه به قدرت رسید، تلاش در راستای دولت-ملت سازی با شعار های ملی گرایی، آن دو را بهم نزدیک کرد ولی حمایت ضمنی ایران از شورش کرد ها در سال ۱۹۲۵، رابطه دو کشور را تیره کرد و در سال ۱۹۲۶ برای پایان دادن به بحران های مرزی پیمان دوستی و امنیتی به امضاء رسید. ایران متعهد شد به حمایت از ارامنه و کرد ها پایان دهد و ترکیه هم در امور آذربایجان دخالت نکند، چند سال بعد (۱۹۳۶) رضا شاه از ترکیه دیدن کرد امنیت مرزی و گسترش روابط مورد مذاکره قرار گرفت. (در این سفر رضا شاه به شدت تحت تاثیر آتاتورک و عملکرد وی برای برون رفت از بحران و نزدیکی به اروپا قرار گرفت) در سال بعد پیمان «سعد آباد» بین ایران، ترکیه، عراق و افغانستان به امضاء رسید که بیشتر امنیتی و عدم مداخله در امور داخلی کشور ها بود، در جنگ دوم رابطه سیاسی دو کشور بسیار تقلیل یافت و بعد از پایان جنگ و آغاز جنگ سرد هر دو تلاش کردند که خود را به غرب و ایالات متحده آمریکا نزدیک کنند. در سال ۱۹۵۵ با توصیه و تلاش بریتانیا پیمان بغداد با شرکت ایران، ترکیه، پاکستان و عراق شکل گرفت که همان ادامه پیمان ناتو پیرامون اتحاد جماهیر شوروی بود. (در این سال ها ترکیه

حمایت از نفرات پ ک ک ادامه داد. ولی در همه این سال ها حجم مبادلات تجاری در حال افزایش بود و ترکیه در هیچکدام از تحریم های اقتصادی شرکت نمی کرد. ترکیه بزرگترین و مهمترین مشتری گاز ایران هم اکنون است و حجم تجاری دو کشور در سال 2012 به بیش از 22 میلیارد دلار رسید.

ادامه جنگ ویرانگر در منطقه بویژه در عراق و سوریه بازیگران جهانی و منطقه ای را رودرروی هم قرار داده، ترکیه عضو ناتو را از ایالات متحده آمریکا دور کرد و در مواردی ایران را با آمریکا برای حفظ منافع و حمایت از برخی گروه های مبارز همسو قرار داد، در نتیجه در شرایط کنونی جبهه های گوناگونی در منطقه باز شده است. ترکیه و ایران نگران از تغییر جغرافیای سیاسی که ممکن است در آینده تمامیت ارضی آنها را تهدید کند (در ترکیه پ ک ک، در ایران ادامه آن پژاک و در سوریه حزب اتحاد دمکراتیک سوریه و شاخه نظامی آن یگان های مدافع خلق)، با حفظ و مخفی کردن اختلافات ریشه دار خود بهم نزدیک شدند، تا مانع از برگزاری رفراندوم استقلال در اقلیم کردستان (دولت دوافکتو)، عراق شوند که قرار است در روز 25 سپتامبر برگزار شود. در این راستا بار دیگر همکاری نظامی- امنیتی ترکیه و ایران با سفر محمد حسین باقری رئیس ستاد نیرو های مسلح ارتش ایران بنا به دعوت رسمی خلوصی آکار رئیس ستاد مشترک ارتش ترکیه مطرح شد که در تاریخ 17 آگوست 2017 انجام گرفت. هر چند این گفتگو ها در پشت درهای بسته صورت گرفت و تنها بخشی از آن به بیرون درز کرد، ولی آنچه از سوی مقامات سیاسی و نظامی به زبان آورده شد، نشان می دهد که هر دو کشور مصمم به پیشگیری از همه پرسی و استقلال کردستان اند. در پایان سفر، باقری گفت: در همه پرسی اقلیم کردستان با ترکیه اشتراک داریم که جغرافیای سیاسی منطقه و عراق نباید تغییر کند و هر گونه بحثی در رابطه با کردستان باید با دولت مرکزی در چهارچوب قانون اساسی عراق صورت گیرد و ادامه می دهد: همه پرسی

گرفتند که تا امروز هم در جغرافیای وسیعی در منطقه ادامه دارد.

ایران در سال های 90 از مبارزان کرد پ ک ک به شکل های گوناگون حمایت می کرد و در مواردی مرز ها به روی آنان باز بود که خشم ترکیه را بر می انگیزت، ایران از نزدیکی نظامی ترکیه و جمهوری آذربایجان به اسرائیل و پیمان های نظامی آنان ناراحت و آن را به شدت مورد انتقاد قرار می داد و تلاش می ورزید تا امکانات خود را در تحریک مخالفین آنان به رخ آنها بکشد، در این میان رابطه نظامی و اقتصادی ایران با فدراسیون روسیه هم رو به گسترش بود که خوشایند غرب و آمریکا نبود. در نتیجه رابطه ترکیه هم با ایران رو به تیرگی بود تا جائیکه مقامات امنیتی ایران جنبش و خیزش دانشجویی ایران را در سال 1998 به ترکیه نسبت دادند که به تحریک آن کشور رخ داده است. با دیدار خرازی وزیر امور خارجه وقت ایران از ترکیه و دلجویی از آنان، کمیته ای برای کنترل مرز ها و پیشگیری از رفت و آمد افراد پ ک ک تشکیل شد و ایران از ترکیه درخواست کرد که در امور انرژی با ایران همکاری کند

هزاره سوم که با پیروزی حزب عدالت و توسعه در انتخابات 2003، همراه بود پیامد های منطقه ای دیگری برای ترکیه و دیگر بازیگران منطقه ای داشت، در این دوره مداخلات گسترده ایران و ایالات متحده آمریکا در منطقه و عراق رو به گسترش بود و هر کدام به یاریگری در عراق چند پاره مشغول بودند. این فعالیت های نظامی و سیاسی، اغلب معادلات سیاسی منطقه را بر هم زد، جرج بوش رئیس جمهور وقت آمریکا نگران از پیشروی ایران، آن را در محور شرارت قرار داد و ایران هم به فعالیت های اتمی خود افزود و ادامه داد که نگرانی ترکیه را هم در پی داشت، در این میان کارگذاری سپر های موشکی پیشرفته ناتو در شهر « مالاتیا » در نزدیکی های مرز ایران رابطه بین آن دو را بار دیگر تیره تر کرد تا جائیکه مقامات نظامی و سیاسی به تهدید یکدیگر پرداختند و ایران به

خواهیم کرد. این واکنش ایران در روزنامه «حریت» در تاریخ 22 آگوست به چاپ رسید. و این روزنامه نوشت: مقامات نظامی ایران در عملیات علیه پ ک ک با نظامیان ترکیه همکاری نخواهد کرد.

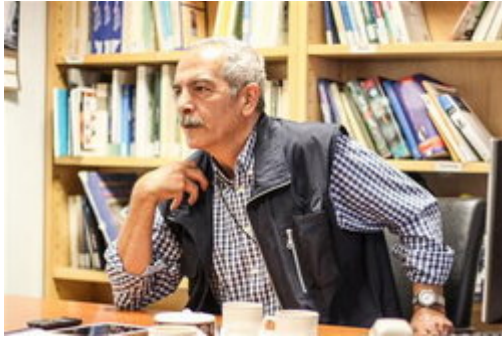
در پی این دیدار و سخنان مقامات سیاسی و نظامی دو کشور، وزارت پیشمرگه های اقلیم کردستان عراق با انتشار بیانیه ای در 20 آگوست نوشت: همه پرسى حق طبیعى و جهانی است و مردم کردستان حق سخن در رابطه با آن را دارند، نه دیگران! اقدام ترکیه و ایران دخالت روشن در کار و امور اقلیم است.

حق تعیین سرنوشت در منشور سازمان ملل و کنوانسیون های دیگر به رسمیت شناخته شده و همه واحد های ملی در منطقه و جهان حق دارند نظام های سیاسی خود را با خواست مردم خود تشکیل دهند، هرچند تجزیه و تغییر جغرافیای سیاسی، گاهی نتایج مطلوب و دلخواه را بوجود نمی آورد، همبستگی کارگران، زحمتکشان و روشنفکران را مخدوش و مانع از گسترش نهاد های دمکراتیک می شود. از آن سو همکاری نظامی- امنیتی ایران و ترکیه هم نگران کننده است زیرا هر دو رژیم حاکم بر دو کشور ناقض حقوق بشر و مبلغ دیدگاه های ارتجاعی و تاریک اندیشی اند. در نتیجه همبستگی توده های مردمی با همه گرایش های ملی، قومی و مذهبی و حفظ تمامیت ارضی ضرورت تاریخی است، گاهی تشکیل دولت های کوچک و محدود که پروسه تاریخی و تکاملی خود را طی نکرده و نهاد های دمکراتیک خود را تشکیل نداده باشند منجر به دیکتاتوری های خشن با اندیشه های شبه فاشیستی می شوند، به هر رو به نظر می رسد همکاری نظامی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران با ترکیه با توجه به آن پیشینه تاریخی و گذشته نظامی- امنیتی به کشتن و نابود کردن نهاد های دمکراتیک آمده و تلاش خواهد کرد تا همبستگی توده های محروم و بسته آمده از استبداد منطقه را از مسیر واقعی آن منحرف سازد....

موجب تنش و درگیری در داخل عراق خواهد شد و این تنش ها محدود به عراق نخواهد بود و ناامنی را به ترکیه و ایران خواهد کشاند و این برای ما قابل پذیرش نیست. همراه با این گفتار از سوی نظامی ها، بهرام قاسمی سخنگوی وزارت امور خارجه در گفتگوی مطبوعاتی خود گفت: مواضع ما در مورد حاکمیت ملی و تمامیت ارضی عراق روشن است و سفر باقری به آنکارا «جهشی» در رابطه با ترکیه پیش خواهد آورد، همکاری ما از یک فاز به فاز دیگری وارد می شود و همکاری نظامی و امنیتی با ترکیه گسترش خواهد یافت، این سخنان نشان می دهد که همکاری امنیتی ایران و ترکیه بسیار گسترده تر و فراگیر تر از همه پرسى و استقلال کردستان است و ابعاد وسیعتری به خود خواهد گرفت. در این میان دیوار سازی ترکیه در مرز ایران به طول 144 کیلومتر آغاز شده و با سرعت ادامه دارد (مرز ایران با ترکیه 560 کیلومتر است، بلوک های سیمانی در ساخت این دیوار با 2 متر عرض و 3 متر طول و وزن هرکدام از بلوک ها 7 تن است) ایران ساخت این دیوار را مثبت ارزیابی می کند.

سفر مقام نظامی ایران به ترکیه و دیدار با مقامات نظامی و سیاسی از جمله رجب طیب اردوغان رئیس جمهور و بینالی ییلدیریم نخست وزیر و وزیر دفاع بگونه دیگری در ترکیه تفسیر شد، اردوغان در پی این دیدار گفت: مشکلات عدیده ای با ایران داریم، آنها در این مسئله با ما هم عقیده اند و می گویند که باهم علیه تروریسم بجنگیم، این می تواند در قنبدیل یا سنجار رخ دهد، ما اجازه تشکیل دولت کردی را نمی دهیم، این گفتار به سرعت از سوی ایران رد شد و روابط عمومی قرارگاه حمزه سید الشهداء نیروی زمینی سپاه گفت: ما هیچ برنامه عملیاتی در خارج از مرز های جمهوری اسلامی ایران، برنامه ریزی نکردیم ولی با هر گروه و تیمی که قصد نفوذ به خاک ایران را برای اقدامات ضد امنیتی یا تروریستی داشته باشد، به شدت برخورد

هواداران بازار آزاد دنبال رانت خود هستند!

نیروی کار در ایران را نامطلوب توصیف می‌کند؛ «در بخش نیروی کار باید ببینیم جلوگیری از اقداماتی مانند تشکیل سندیکا چه نتایجی در بر خواهد داشت. کارگرانی که نتوانند سندیکا تشکیل دهند و قدرت چانه زنی نداشته باشند، بهرهوری لازم را هم نخواهند داشت و سرمایه اجتماعی لازم در جهت حل مسائل و مشکلات نیروی کار نیز به وجود نخواهد آمد. برنامه ریزی نکردن برای ساماندهی وضعیت قراردادهای در همین روند است. اکنون ۹۰ درصد قراردادها موقتی است.»

این اقتصاددان «وضعیت نابسامان ضریب جینی» و «هسته سخت رکود تورمی» حاکم بر کشور را نیز نتیجه «رانت» دانسته است.

کمال اطهاری معتقد است کسانی که در ایران از «بازار آزاد» دم می‌زنند، در واقع به دنبال آزاد کردن رانت و حاکم کردن نوفنودالیسم هستند. به گفته این اقتصاددان «عده‌ای هستند که می‌خواهند با شعار بازار باز، رانت را آزاد کنند، چون نهادهای رقابتی نه برای سرمایه و نه برای کار وجود ندارد، پس چگونه می‌توان در چنین فضایی از پیاده سازی ایدئولوژی بازار باز سخن گفت؟ به نظر من کسانی که این شعارها را می‌دهند می‌خواهند به رانت دسترسی یافته و نوفنودالیسم را حاکم کنند.»

او عملکرد دولت را طوری دانسته که «نمی‌توان امید داشت تا چند سال آینده مشکلات کشور را به خوبی شناسایی کرده و برای آنها نهادهای سازشی لازم را انجام دهند». این اقتصاددان برنامه ششم توسعه را «فاقد قوانین مورد نیاز برای انجام نهادهای سازشی لازم در جهت ارتقای زندگی در مناطق محروم، روستاها و نظایر آن» توصیف کرده که نمی‌توان از آن انتظار نتایج چندان مطلوبی داشت.

کلانشهرها رسیده‌ایم، همان گونه که رانت گزافی به بخش به جای اقتصاد دانش بنیان به اقتصاد نوفنودالیسم در اطهاری آنچه در شرایط فعلی «اقتصاد دانش بنیان» نامیده می‌شود را رد کرده و گفته «اکنون در شرایطی قرار داریم که ساختمان داده می‌شود». وی خلق نوآوری را نیازمند «دموکراتیزه کردن مدیریت اقتصادی» دانسته و شرایط